

JOHANNIS GESSNERI

TABULÆ PHYTOGRAPHICÆ.

FASCICULUS I^{ma}

Tab. I - IV;

T I G U R I.

IMPENSIS JOHANNIS HENRICI FURSSLINII FILII
MDCCXCV.

Compendia vocum in tabulis.

- A. Calyx. a. Iolla calyx.
B. Corolla. b. Petala. n. Nectarium.
C. Stamen. filamentum. c. Anthera.
D. Pistillum. d. Stylos. e. Rigma.
f. r. g. Fructus. f. vel g. Semen.
♂ Flos masculus. ♀ feminus. ♀ hermaphroditus.
+ Lente visum.

42-1-19

~~36-12 C-n° 11.~~

JOHANNIS GESSNERI

58

G 37

TABULÆ PHYTOGRAPHICÆ,

ANALYSIN GENERUM PLANTARUM

EXHIBENTES,

CUM COMMENTATIONE EDIDIT

CHRIST. SAL. SCHINZ, MED. DOCT.

TURICI.

IMPENSIS JOHANNIS HENRICI FUESSLI, FILII
M D C C X C V.

AS ONE OF THE

AS ONE OF THE

Uti fundamentum cognitionis corporum mixtorum præbet partium constituentium notitia, simili modo solida corporum organicorum scientia partium organicarum, secundum numerum, figuram, situm, proportionem, exigit cognitionem. His enim corporum naturalium notis ipsa distinguimus, similius observatione in cohortes, familias, classes, genera, certa systema constituentia redigimus. Hac ipsa vegetabilium pervestigatione magis accurata recentiorum industria Botanices scientiam ad hunc, quo gaudet, gradum perfecit.

Egregie itaque GESSNERUM nostrum de ista scientia promeritum esse, nemo, ut puto, inficiabitur, cum ipsis opus botanicum, in cuius editione allaboro, satis ostendat, ipsum eadem, indefessi quidem laboris non minus, quam utilitatis plena ratione, vegetabilium regnum perscrutatum fuisse.

Qui amplitudinem operis hujus phytophotographici perpendet, illud omnis erroris immune non expectabit. Aequi judices, memores difficultatum, quibus tale cœptum eo in primis tempore, quo in illo occupatus erat GESSNERUS noster, premi oportuit, erroribus qui subrepserrunt, veniam dantes, æque de isto opere judicabunt, illudque luce non minus dignum aestimabunt. Non modo enim delineationes plantarum ex pretiosis, partim rarissimis operibus botanicis depromtas continent, et hactenus exquisitam collectionem iconum plantarum, quas vivas examinandi copia deerat, sistit; qua quidem in re doleo, quod fontes, e quibus hausit vir cel. nusquam annotati, et proin saepè saepius mihi plane incogniti sint.

Longe majori vero ex parte tabulæ hæ exhibent proprias observationes, quas per longam annorum seriem botanici studii strenuus cultor collegit. —

Utinam persuaderi passus esset, ut expositionem propria sua manu elaboraret. Quanto majori operis hujus emolumento observationes ex infinita scientiæ, qua instructus erat copia, depromissæ! Cum Botanicam præ aliis historiæ naturalis capitibus maximo fervore coleret, hac etiam parte in primis excelluit, et vitam ejus respicienti patebit, magnam laborum partem Botaniæ fuisse dicaram.

Nempe puer adhuc undecim annos natus, a domino WEGELIN a Diesenhofer tunc temporis in artis salutaris studia, duce SCHEUCHZERO, incumbente, comes in colligendis rure herbis atque stirpibus adscitus est, et saepius (ita excellentiss. HIRZEL noster in presentatione JOH. GESSNERI, antecessoris sui in praesidio societatis physicæ, memorat), audivi narrantes, quanto fervore discipulus plantas rariores in locis periculi plenis inquisiverit, et quo plantarum amore singulas deambulationes, herbarium suum locupletando, frugiferas sibi reddiderit. Idem vir celeberrimus paullo post refert, GESSNERO nostro, Medicinæ studio initiato, phytologiam maxime semper præ aliis disciplinis sic dictis præparantibus sive præliminaribus, arrisisse. Diversis occasionibus, præter solitas per æstatem deambulationes, itinera in locos plantis maxime scatentes longinquæ instituit, ut in montana vicina, den Legerberg, den Uetliberg et ad lacum Katzensee dictum, qui ob rariores ibi reperiendas plantas per CONRADUM GESSNERUM inclinavit. A Celeb. SCHEUCHZERO præceptore suo methodum Tournefortianam edocitus, ad ejus ductum observationes instituit, et plantas in herbario asservatas dispositus.

Hisce fundamentis instructus, primis pueritiae annis, scilicet decimum quartum ætatis annum agens, primum iter montanum cum fratre et consobrino ingressus est, quo juga Abbatiscellensia et Toggenburgica concenderunt. Ejusdem anni mense Augusto, simile iter cum

fratri-

fratribus duobus in ditionem pagi *Suitiensis*, montemque clarum, Rigiberg dictum, iniit, infelici vero brachii fractura dejectus et detentus est, salvus tamen evasit iterum, et non exterrefactus injuria fati, sequente vere aliud iter alpinum ingressus, fanoque *S. Galli* et *Scaphusia* lustratis, e vicinis montibus et campis, non sine congestis naturalis apparatus divitiis, revertebatur.

Anno 1726. iter alpinum magni ambitus suscepit, Cella nempe Abbatis, atque tractus *Saruneti* montanis superatis, *Curiam*, *Albulam*, *Agaunum*, *Plurium*, *Clavennam* ad fines usque Italiae excurrit, reversusque per *Glaronam*, *Suitiam*, *Lucernam*, *Turicum* itineris spolia invindenda retulit. Haud parvi emolumenti etiam illud habendum, quod hac peregrinatione viris ubique doctissimis physicarum rerum cognitione celebribus innotuit, commerciumque sibi litterarium paravit, ad augendos thesauros naturales postea commodissimum.

Hoc itaque doctrinæ apparatu instructus mense Septembri anni 1726. ad Academiam Lugduno-Batavam divertit. Initia Basileæ cum clarissimis viris, *STAHELINO* et *KOENIGIO* amicitia, quorum collectiones botanicas in usum suum transtulit, Argentorato, Heidelberga, Moguntia, Colonia, Trajecto ad Rhenum emensis Lugdunum accessit, et in magno *BOERHAAVIO* spem supra vota expletam deprehendit. Hunc namque paterno ipsum affectu complecti, hujus non museum tantum, sed et ipsum pectus sibi patere, hujus consilio et auxilio se jvari, hujus se colloquiis instrui, hoc favente hortum academicum, rariissimis naturæ symbolis refertum, in usus suos se adhibere posse, vehementer gaudebat. Perfecit hanc felicitatem jucundissima cum illustri *HALLERO* conversatio et amicitia tunc inita, quem jam per annum Leida tunc detinebat. Præter alia, quæ ibi *GESSNERUS*, per omnia quasi volutatus naturæ elementa, eorum divitias expilans, in usum suum convertit, stirpes, flores, herbas inusitatas quotidie nova curiositate collegit. Dictam *GESSNERI* felicitatem fulciebat adhuc insignis humanitas

ac benevolentia D. FRIDERICI GRONOVII, Senatoris Leidensis, qui inter botanophilos ea ætate unus omnium facile princeps eminebat, et hortum colebat mira ubertate plantarum rarissimarum instructissimum. Qui cum jucundissima non tantum amicitia GESSNERUM complectetur, sed et multis rarioribus naturalium rerum exemplis, maxime quod ad plantas exoticas attinet, eum donaret, quilibet inde facile colligit, quibus sideribus faustissimis GESSNERUS apud Batavos Lugduni per integrum annum sit commoratus.

Hinc peragratis Hollandiæ præcipuis urbibus, in Galliam delatus, Lutetiam Parisiorum contendit, in qua urbe eum Botanicæ doctoribus JUSSIAEO et ISNARDO, BOERHAAVIUS commendaverat, quibus postea non tantum consuetudo jucundissima, sed commercium quoque litterarium cum illo intercessit. Ex improviso autem, dum lœta florent omnia, morbo correptus, ex quo ægre convaluit, mutato loco et aere vires reddituras sibi persuadens, Basileam deportatus est, et paullo post ad consueta studia rediit, celeb. BERNOULLIO duce, Mathematicis potissimum una cum HALLERO suo intentus. Postquam eodem tempore pro doctoris gradu examina sustinuisse, anno altero, cum doctor MIEGIUS diurno implicaretur morbo, vices ejus, præter alias munieris partes, in regendo horto medico, habendisque lectionibus botanicis mira sedulitate plausuque subiit. Eodem anno, scilicet 1728. cum HALLERO iter alpinum ingressus est, quo plantarum Helveticarum collectio, quam curæ habebat, incrementa eximia cepit. — Ex longo jam tempore GESSNERUS in id incubuit, ut ad modum Synopseos plantarum Angliae, quam RAYO debemus, similem plantarum Helveticarum collectionem institueret. HALLERUS Basileæ degens, Botanicæ studiorum partem impendere cœpit, et pro ingenii prorsus singularis dotibus, in illo studio brevi mirum quantum profecit. HALLERUS igitur itidem de conscribenda plantarum Helvetiæ historia cogitavit, collatisque cum GESSNERO consiliis, communis studio hoc opus suscipere statuit, et re vera sincere et assidue inter se et observatio-

nes et plantas communicarunt. Quantum HALLERUS GESSNERO debuerit, ipse in procœmio Enumerationis methodicæ Stirpium Helvetiae testatur. „GESSNERUS, ita l. c. dicit, anno fere 1732. cum „primum muscos et gramina legere cœpisset (nam prioribus annis ab „sterruerat animum et legendarum et enodandarum harum minutiorum „stirpium difficultas) plurima minimarum plantarum specimina dono „mihi dedit: posterioribus vero annis et nuperrime, desideratas stirpes „ad perficiendum opus meum eo liberalior concessit, quod solus mittere poterat”. Et ita pergit. „Ipse molitus fuerat opus, quod nunc „edo, cui facile par fuisse, deinde partitis viribus idem suscepseramus, „donec fracta valetudo eum ab anno 1735. fere ab omnibus botanicis „laboribus ad literatum otium depulerit.”.

Iter itaque, quod ingrediebantur amici, botanicis lustris destinatum esse volebant. Per episcopatum Basileensem, Bienam, Neocomum, Lausanam, Genavam, in ducatum Sabaudium, inde Viscum transientes per terras Vallenses usque ad thermas Leucias; porro per valles Frutingenses et terras Avellanas, in pagum Silvaniam et Engelbergam, porro lacum quatuor civitatum silvestrium transvecti, Lucernam, Turicum, Badam, et inde Basileam revertabantur.

Quis naturæ operum curiosus non optaverit, vestigia virorum horum in itinere, innumera contemplatu digna offerente, sequi, aut quis non potius felicitati sibi duxerit, tali itineris socio vel duce uti?

Optime tandem GESSNERUS ad munera publica et in usus concivium conferenda eruditio ac scientiæ copia instructus, et summo merito doctoris medicinæ lauream Basileæ anno 1729. adeptus, Turicum rediit. — Herbarium ejus, quod non sine magno labore sibi acquisiverat, ultra tria plantarum millia tunc temporis continebat, quas recte denominatas secundum BOERHAAVII methodum ordinaverat. Semina quoque

VIII

exoticarum plantarum colligere cœpit, quorum numerus jam anno 1732. ultra sex centas excurrit.

Annis adhuc 1730. 1731. et 1732. quartum, quintum et sextum sive ultimum iniit iter alpinum, quorum primo Glaronensia, altero Toggenburgensia et Abbatis-cellensia, tertio Sutiensia⁴ et Lucernensia juga condidit. Hisce itineribus amicorum æque exterritorum desideriis ac proprio commodo subvenit. Quippe voti BOERHAAVII sui, plantarum alpinarum avidissimi, memor, ultra quinquaginta stirpes cum radicibus effodi curavit, itemque GRONOVI⁵ ultra ter centum plantas alpinas siccatas misit.

BOERHAAVIUS, nostrum paterno amore complectens, cum a domino præside de BLUMENTROST quereretur, cui munus Professoris Botanices Petropoli obeundum demandaretur, hanc conditionem GESSNERO proponebat. At valetudinis conditio minus firma, et parentum amor hunc honorificam quidem vocationem sequi non patiebantur, bono certe patria urbis, cui pluribus modis profuturus erat, fato.

Institutionibus privatis primum operam dedit; dein eidem Matheos, ac aliquot annis postea Physics Professori in Gymnasio Turicensi constituto, obstantibus licet pluribus impedimentis ac difficultatibus, obtigit, ut non solum pulchritudinis naturæ et operum ejus admirandorum sensum concivibus inspiraret, sed viam quoque pararet, solidiorem naturæ cognitionem in commodum atque salutem patriæ conferendi. Ista scilicet historia naturalis aestimatio eo processit, ut plures auditores, ea in re oblectamentum quaerentes, et a gravioribus negotiis se reficiens, cultura plantarum exoticarum in hortis suis, ut et collectione corporum naturalium et instrumentorum experimentis inservientium, occuparentur. Augebatur porro indies propensio, promovendæ scientiæ gratis societatis constituendæ, cum exemplis illustribus constaret, quantum hujuscemodi societates valeant, ad finem, quem diximus, obtinendum. Orta inde est Turici Societas Physica,

cujus

cujus conditores GESSNERUM præsidem denunciari consentiebant, quem quippe eruditio atque doctrina prestare non ignorabant.

Missis reliquis, quæ Societas hæc tractat capita, naturæ investigationem spectantia, quæ egregie a GESSNERO recensentur in prælectione in societate habita et tomo tertio actorum ejusdem Societatis edita, hic nobis de Botanica tantum et de Oeconomia rurali, quæ maximum objectorum suorum partem e Botanica adplicata petit, sermo est. Nemo erit, qui dubiteret, GESSNERUM studii botanici commendationem maxime curasse, et subsidiorum, quæ ad ejus incrementum facerent, assiduam habuisse rationem. Et re vera Bibliotheca Societatis nostræ exquisita collectione botanicorum, classicorum non minus, quam pretiosorum operum, præcipue eminet. Asservamus herbarium numerosum, cuius magnam partem GESSNERO in acceptum ferimus, qui et in ordinandis et rite denominandis stirpibus siccatis plurimum præstít. Accedit tandem hortus botanicus, quem societas primis annis a possessore privato magnis sumtibus fenore conduxit. Postmodum vero magistratus, commodi publici curam laudabilem gerens, agrum constituendo horto botanico idoneum et sat magni ambitus Societati physicæ benigne concessit, de qua re ante ducentos et quod excurrit annos CONRADUS GESSNERUS frustra sollicitaverat. Hortus hic Societatis impensis cultus, et haud ita pridem hybernaculo, conservandis per hiemem plantis climatis calidioris, instructus, assiduis præcipue curis GESSNERI fruebatur, qui non solum primum plantarum ibi cultarum et methodo tabularum phytographicarum conformi dispositarum catalogum confecit, sed institutum eo præcipue firmavit et amplificavit, quod commercii sui litterarii ope cum botanicis illustribus variarum regionum seminum per vices commutationem institueret, quæ, ad hunc usque diem continuata, maximo horti emolumento cedit. Societas, scientiæ incremento in patria pro viribus succurrens, liberum horti aditum exteris æque ac civibus, botanices studio addictis, facile largitur. — Demonstrationibus botanicis, per æstatem singulis mensibus

coram societate habendis, rariores et memoratu dignas horti botanici plantas explicando, ipse præibat, et variis prælectionibus botanicam attinentibus, ad studium ejus auditores incitabat.

Horto botanico proxime adjacet œconomicis experimentis destinatus hortus, qui Societatis physicae membris, de œconomia rurali ad majorem perfectionem ducenda, sub HIRZELII nostri præsidio, eximie promerentibus, ad operationes suas commoda haud parva præstat; quippe horum experimentorum ope nova inventa et nova culturæ objecta explorantur, et æstimatur, quatenus in usum publicum, pro climatis et regionis indole, conferre possint, et quæ alia hujus indaginis sunt. Et profecto œconomiae rurali patriæ maximo emolumento cedunt præter experimenta tum ibidem tum in hortis ac prædiis propriis instituta, problemata agricultoribus de præmio concertantibus proposita, atque ex eorum scriptis collatis atque excerptis præcepta et instituta elaborata ac luci data præcipuum in quibus œconomia ruralis versatur objectorum. Eundem in finem faciunt colloquia, laudibili instituto quotannis in ipso societatis physicae auditorio cum rusticis de rebus agriculturam et œconomiam attinentibus habita, quorum continuatio maxime commendanda est. Hac ratione et deinceps consilio societatis physicae multum boni efficietur, si præjudicia varia tandem deponantur, satisque intelligatur, consilia hæc non alia mente dari, quam ut salus publica pro viribus promoveatur.

In his ex vita GESSNERI deponitis, ex quibus satis liquet, quanto fervore in botanicis desudaverit, subsisto, missis scriptis ejus academicis, Botanicam spectantibus, nulli eruditorum incognitis; illud quidem merito cum auctore elogii GESSNERI dolemus, quod scripta illa luci data quoad numerum neutiquam pro facultate et præstantia eruditionis ejus extent.

Existimo igitur, naturæ cultoribus isthoc ab indefesso naturæ scrutatore non sine magno temporis, laboris atque impensarum sumtu confectum opus acceptum fore, idemque gratam GESSNERI memoriam revocaturum, et in Botanices profectum cessurum fore. Hunc eundem

in finem tabularum harum examen ac judicium sine partium studio institutum, et comparatio quam phytologi cum observationibus propriis insti-tuent, plurimum facient; quam ad rem hujus scientiae peritos invito.

De operis ratione plura addere superfluum duco, cum de illa in prodromo hujus editionis satis expositum fuerit. — Veros Generum plantarum characteres iconibus exprimere, præcipius certe instituti finis erat; eundem igitur ego in componenda iconum expositione sollicite curabo. Errores qui subrepserunt, si quos invenerim, quo par est, candore ac modestia indicabo, quos characteres minus rectos aut mancos deprehenderim, illos, cum naturam ipsam, tum optima descriptionum exempla consulens, corrigam ac supplebo.

Ut autem consilio, quod GESSNERUS, cum tabulas has fieri curaret, animo certissime fovebat, proficiendi quamplurimis, pro viribus responderem, Floram Oeconomicam et Medicam, tabulis hisce phytographicis adaptatam, concise et methodo tabellariorum conscriptam, lingua vernacula ea ratione edere constitui, ut tabulas phytographicas per fasciculos, brevissimis, quam per graviora officii negotia fieri potest, intervallis, luci dandos, hoc earundem commentariolum practicum brevi sequatur.

Hoc modo plantarum cognitionem non solum amœnitatis plenam, summum rerum opificem in operibus admirandis ostendentem atque ad verum DEI cultum perducentem, homini cuvis cogitanti, nobiliori maxime se commendantem; sed eandem adlicatione ad vitam conservandam, sanitatem recuperandam, parandaque plurima vitae commoda et oblectamenta utilissimam se præbentem, magis divulgare, et jucundi Botanices studii estimatores etiam apud nostros in primis augere, id maxime in votis habeo. Et præcipue conamen isthoc nonnullis Societatis Medicorum correspondentium Helvetiae sociis estimatisimis, de officiis sui partibus digne cogitantibus, vitamque curae sibi commissorum non parvi pendentibus, saltem non ingratum fore sperare licet, si non desideriis ipsorum prorsus satisfacere mihi contingat, cum, plantarum, seu diversarum earum par-

tium, in officinis receptarum, cum pharmacopolarum tum herbariorum culpa permutationes fieri animadvertentes, et experientia teste inde sæpe sapientius damnis irreparabilibus, tum et confusis ac dissentientibus de remediorum viribus et effectu judiciis, ansam dari sentientes, ut *Conii maculati*, *Atropæ Belladonnæ*, *Solani nigri*, *Solani dulcamaræ*, *Anemones pratensis*, *Hellebori nigri*, *Arnicæ montanæ*, *Matricariae chamomillæ*, aliisque quæ ad nauseam usque cumulari possent, exemplis, satis superque constat; compendium plantarum Helveticarum, usui præsertim medicinam exercentium accommodatum expeterent; hac quippe ratione, solidiori ac expeditiori medico certe non utili tantum sed necessariæ plantarum cognitioni viam parando, erroribus illis ac permutationibus gravissimas noxas inferentibus, inanibusque disceptationibus certissime obviam iri, recte, meo quidem judicio, concludentes.

Hunc itaque in finem eadem serie, qua in tabulis phytographicis se offerunt plantæ, primo earum nomina Linnaeanæ, additis vernaculis et officinalibus, deinde locum natalem, indicando in Helveticis plantis locum, quem in nomenclatore Halleri occupant, porro tempus collectiōnis, tum partes quæ adhibentur, earum qualitates sensibus subjectas, partes constituentes, vires medicas, morbos ipsos in quibus adplicantur, præparata usitata, tandem usum diaeteticum et oeconomicum varium exponam. Gratus ceterum agnoscam consilia monitaque virorum rei peritorum, tentamen meum ad majorem consilio convenientem utilitatem perducentia, illaque debite ponderata, lubentissime amplectar.

MENSE JANUARIO. MDCCXCV.

C. S. SCHINZ. MED. D.

... etiam in aliis, sicut in *Amomum*, *Alpinia*, *Curcumae*, *Tbaliae*, *Marantae*, desiderentur, id quod ex ipsis
annotationibus et collatis inter se Botanicorum descriptionibus liquet, quisque sibi
facile persuadebit, absolutam generum istorum analysis hanc tabulam largiri non posse,
cum nemini ignotum sit, quod eo tempore, quo *GESSNERUS* operi hunc intentus erat,
plantae *Zingiberinae* seu *Scitamineae*, quoad characteres botanicos, magis adhuc
dubia intricatae extiterit, et ad illam accurate illustrandam requisita defecerint.

T A B U L A I.

CLASSIS I. MONANDRIA. EINFAEDICHTE

PLANTAE ZINGIBERINAE. INGHWER. KRAEUTER.

Cum etiamnum characteres certi generum plurim huic familie adscriptorum, ut *Amomi*,
Alpiniae, *Curcumae*, *Tbaliae*, *Marantae*, desiderentur, id quod ex ipsis
d. GISECKE (cui ex cel. BATSCHII iudicio haec familia multum debet,) super hac
familia annotationibus et collatis inter se Botanicorum descriptionibus liquet, quisque sibi
facile persuadebit, absolutam generum istorum analysis hanc tabulam largiri non posse,
cum nemini ignotum sit, quod eo tempore, quo *GESSNERUS* operi hunc intentus erat,
plantae *Zingiberinae* seu *Scitamineae*, quoad characteres botanicos, magis adhuc
dubia intricatae extiterit, et ad illam accurate illustrandam requisita defecerint.

Quapropter designabo genera illa et species subjectas, iisdem nominibus, quae *GESSNERUS* adscripsit, fontesque, e quibus icones desumisse animadverti, indicabo; criticam
rei tractationem ingredi non ausus.^a

A. MONOGYNIA. a. Triloculares.

I. CANNA. BLUMENROHE. LINN. Gen. plant. Edit. quinta.

Character essentialis.

Calyx triphyllus, persistens. Corolla monopetala, irregularis, sexpartita. Limbo duplo, labii duobus revolutis. Stylus lanceolatus filamento adnatus. Capsula infera, trilocularis.

Character naturalis.

CALYX. Perianthium triphyllum, foliis lanceolatis, erectis, coloratis, persistentibus.

^{a.} In sola decompositio, nec characteris generum tractus essentialis expositione subditus et in posterum, ubi diagras fructificationis partis
iconibus delineandi cogit deficerit.

2

COROLLA. Monopetala, sexpartita: Lacinis lanceolatis, basi coalitis; quarum tres exteriores erectae, calyce majores; tres interiores, exterioribus majores, duas erectas, unica reflexa, labium superius corollae constituentes.

STAMEN. Filamentum petaloideum, bipartitum: Lacinia superiore antheram linearē rem infra apicem marginaliter affigente, inferiore recurvata, labium inferius corollae mentiente.

PISTILLUM. Germen inferum, subrotundum, scabrum D. transverse dissectum d. Stylus unicus, petaloideus, ensiformis, filamento staminis basi cohaerens. Stigma lineare, margini stylī adnatum.

PERICARPIUM. Capsula ovata, scabra, trisulca, gibba, coronata, trilocularis, trivalvis, loculis polyspermis F. transverse secta F 1.

SEMINA nomnulla, globosa, glabra, axi capsulae spongioso et villoso adfixa.

Situs et nexus Staminis et Pistilli nostra figura non distincae repraesentatur, et minus recte altera filamenti lacinia, labium inferius corollae constitutus, e nexus suo cum lacinia antherifera, cui opposita basi Styli ex altera parte includit, separata et divisa cernitur b. ² Hujus Staminis et Pistilli nexus non negligendi causa, cl. MEDICI judicio genus *Canna* in Gynandriam monandro-monogyniam, ex monandria classe transferendum esset. Cfr. Acta palat. Tom. VI. et ex eo *Magazin für die Bot.* St. 10. p. 68.

Desidero etiam in iconē floris integri, tertiam limbi interioris lacinium.

Character speciei.

Canna indica. Indianisches Blumenrohr.

Foliis ovatis, utrinque acuminatis nervosis.

Habitat inter tropicos Asiae, Africæ, Americæ. 2.

2. AMOMUM CARDAMOMEN.

1. A. Zingiber. Inschi, ex RHEED. Hort. Malabar. XI. 12.

2. A. Zerumbeth. Kua, ex Hort. Malab. XI. 7. ?

Hujus Amomi specie icon recentiorum observationibus magis conformis in supplementis harum tabularum exhibetur.

3. A. Zerumbeth. Zingiber latifolium sylvestre. ex HERM. Hort. Lugd. batav. t. 637.

4. A. Cardamomum. ex Hort. Malabar. XI. 5. 6. pag. 9.

5. A. Verum. Zingiber minus. GAERTN. Cent. gen. 39. p. 35. t. 12.

6. A. Zeylanicum. Zingiber Ensal. GAERTN. ibid. tab. ead.

7. A. Sinense.

8. A. Grana paradisi. *Zingiber Meleguetta.* GAERTN. Ibid. p. 34.?
N. 4. 5. et 7. ejusdem procul dubio speciei. Elettari Hort. Malabar. l. c.

3. COSTUS. *COSTENWURZ.*

C. arabicus. Tsiana Kua, ex Hort. Malabar. XI. 8. hanc, egregiam, quam vocat, figuram, ad suam Planoram speciosam allegat cl. GISEKE. Cr. ab ipso editas LINNAEI praelectiones in ordines naturales plantarum. p. 140. et 144.

4. ALPINIA. *ALPINIE.*

A. racemosa. ex PLUMIER nov. plant. Americ. gen. tab. II. p. 26.

5. MARANTA. *MARANTE.*

2. M. arundinacea. ex PLUMIER l. c. t. 36. p. 16.

6. CURCUMA. *CURCUM.*

1. C. rotunda. Mania Kua, ex Hort. Malab. XI. 10.

2. C. longa. ex HERM. Hort. Lugd. batav. t. 209. pag. 208.

7. KAEMPFERIA. *GALGANT.*

Character. essent.

Calyx tubo corollae amplior. Corolla monopetala, limbo duplo. Limbus uterque tripartitus, interioris lacinia una major. Stigma campanulatum.

Character. nat.

CAL. Spatha univalvis, duplex, tubulosa, supera, apice oblique fissa.

COR. Monopetala. Tubo longo, tenui; Limbo duplo: Limbus exterior tripartitus, lacinia angustissimis, aequalibus; interior quadripartitus, lacinis inaequalibus; duabus latioribus, tercia intermedia latissima bipartita, corollam tetrapetalam mentientibus.

STAM. filamentum membranaceum bicornis, antheram linearem geminatae lateraliens affigens.

PIST. Germen. . . Styl. . . Stigma campanulatum.

PER. . .

1. K. rotunda. Malan Kua, ex Hort. Malab. XI. 9.

Foliis lanceolatis, petiolatis. LINN. Fl. Zeyl. 9. p. 4.

Habitat in India. ♀.

2. K. Galang'a. ex Hort. Clifft. Tab. 3. p. 2.

Foliis ovatis sessilibus.

Habitat in India. ♀.

s. THALIA geniculata. PFEILWURZ ex PLUMIERII nov. Plant. Amerie. gen. qui hoc genus sub nomine *Cortusae*, solus describit et delineat, quam descriptionem, si cum icone conferas, hic fere emergit character:

CAL. Spatha infera, glumaeformis, bivalvis, inaequalis, anteriore ovata minima, altera opposita triplo longiore, acuminata.

COR. petala tria, ovato oblonga, undulata, concava, recta, aequalia. Nectaria duo ad basin petalarum quasi appensa, conica.

STAM. . .

PIST. Germen ovatum.

PER. Drupa ovata, unilocularis. Nux ossea, bilocularis, loculis monospermis.

Cl. de la MARK autumat, PLUMIERIUM hume, brevissimae durationis florem, cum marcescere inciperet, delineasse, et inde, nec naturaliter, petala apparere undulata contendit. Descriptio et delineatio, quam cl. ROTTBÖLL ex schedis et herbario ROLANDRI, in Collect. Soc. med. Havn. Vol. II. nomine *Thaliae* exhibet, *Cortusae* PLUMIERII seu *Thaliae LINNAEI* non convenit; quibus probe collatis, cl. GISEKE l. c. concludit, plantam obscuram esse, aequo ac ante fuerit, exspectantem in natali loco quempiam autopten, qui extra dubitationis aleam illam ponat.

1010. MUSA. PISANG. BANANAS.

Charact. essent.

Spatha multiflora. Corolla dipetala. Stamina quinque vel sex, non omnia perfecta. Bacca infera, ternaria angulata. Germina superiora abortantia.

Charact. nat.

CAL. Spatha partialis ovato - oblonga, plano - concava, multiflora, decidua.

COR. dipetala, inaequalis: petalam superius erectum, ligulatum, truncatum, quinquedentatum, basi antice connivens: inferius, Nectarium LINNAE O dictum, extrosum patens, brevius, cordatum, naviculare, compressum, acuminatum.

STAM. Filamenta quinque vel sex subulata, quatuor vel quinque erecta, unum inferum, horizontaliter cum petalo inferiore patens. Antherae (unica perfecta, reliqua imperfectis, aut vice versa,) lineares, a medio ad apicem filamento adnatae.

PIST. Germen maximum, obtuse triquetrum, longissimum, inferum, abortiens in floribus superioribus. Stylus cylindraceus, erectus, longitudine petali superioris. Sigma capitatum, subrotundum, obsolete sexfidum.

PER. Bacca ovata, utrinque attenuata, obsolete hexagona, unilocularis. Caro molli, succulenta, per maturitatem, secundum axis longitudinalinem, more cucumericum

rum intus secedens et cavitate inani praedita, absque ulla dissepimentorum vestigio. **GAERTNER.**

1. M. paradisiaca. Die Paradies - Muse.

Spadice nutante, floribus masculis persistentibus.

Icon ad LINN. Mus. Cliffort. et TREW. EHRET. Plant. select. t. 18. 19. 20.
composita.

Habitat in India. ♀.

2. M. Sapientum. Die Bananen - Muse.

Spadice nutante, floribus masculis deciduis.

Habitat in Indiis. ♀.

**3. M. Bihai. ex PLUMIER. nov. Plant. Amerie. gen. t. 3. p. 50. HELICONIA
Bihai. LINN. Syst. veg. Ed. XIV. p. 245.**

T A B U L A . II.

CLASSIS II. DIANDRIA. ZWEYFAEDICHTE.

A. MONOGYNIA. 1. Corollis regularibus.

SEPIARIAE. ZAUNGEWAECHSE. LINN. Ord. nat. XLIV.

Characteres familiae.

Perianthium monophyllum minimum. Corolla monopetala, regularis. Calyx et Corolla numero quaternario vel quinario divisae. Stamina duo, quorum filamenta ut plurimum corollae admota. Germen superum simplex, uni vel biloculare. Stylus simplex. Stigma crassiusculum, bilobum, vel bipartitum, lobo singulo in latere styli superne decurrente, eique applicato. Fructus varius; saepius bilocularis.

Omnis frutescens vel arborescens. Folia opposita et alterna. Flores in paniculam et racemum digesti.

16. NYCTANTHES. NACHTBLUME.

Charact. essent.

Corollae limbus octopartitus, lacinia geminatis, sive quatuor exterioribus et quatuor interioribus. Pericarpium est vel capsula vel bacca.

Charact. nat.

CAL. Perianthium monocephalum, semioctofidum, cylindricum, denticulis subulatis,
persistens.

COR. monopetala, hypocrateriformis. Tubus cylindraceus, calyce longior. Limbus planus, octopartitus, patens, lacinia oblongis.

STAM. Filamenta duo, brevissima. Antherae erectae, acutiusculae, tubo inclusae.

PIST. Germen superum subrotundum, dispermum. Stylus simplex, longitudine tubi. Stigma crassiusculum, bilobum.

PERIC. Baccia subglobosa, didyma, unilocularis, nigra. Caro mollis, per vetustatem coriacea. GAERTNER.

SEM. duo, hemisphaerica, spadicea, arillata. GAERTNER.

1. N. Sambac. *Der arabische Jasmin.*

Foliis inferioribus cordatis, obtusis, superioribus ovatis acutis.

Habitat in India. ♂.

2. N. Sambac flore pleno? --- an GARDENIA florida?

3. N. arbor tristis. *Der Trauerbaum.* Manja-pumeram, ex RHEED. Mal. I. p. 35. t. 21.

Caule tetragono, foliis ovatis, acuminatis, pericarpis membranaceis compressis.

Habitat in India. ♂.

Hanc speciem fructa capsulari praeditam cl. GAERTNER generice distinguit sub nomine PARILIL de Fruct. et Sem. I. p. 234. t. 51.

4. N. hirsuta. *Die zottigste Nachtbl.* Rava-pou, ex RHEED. Mal. IV. p. 99. t. 47. et 48.

Petiolis pedunculisque villosis.

Habitat in India. ♂.

5. N. undulata. *Die wellenförmige Nachtbl.* Tsjiregam-mulla, ex RHEED. Mal. VI. p. 97. t. 55.

Foliis ovatis acuminatis undulatis, ramis teretibus. --- Baccia dioeca.

Habitat in Malabar. ♂.

17. JASMINUM. *JASMIN.*

Character generis *Nyctanthes* jamjam expositus, *Jasmino* neque convenit, et recte recentiorum Botanicorum nonnulli, suadente cl. MEDICO genera illa nimis leviter distincta in unum, scil. sub *Jasmino*, coniunxerunt, cum notae distinctivae a numero segmentorum calycis atque corollae non constantes sint, partibus fructificationis reliquis similibus.

1. I. officinale. *Der officinelle J.*

Foliis oppositis, foliolis distinctis.

Habitat in India et in Helvetia. ♀.

g. *I. grandiflorum. Der grossblumige J.*

Foliis oppositis pinnatis, foliolis extimis confluentibus.

Non varietas praecedentis est, sed species ab officinali distinguenda: non solum enim corolla majore subrys rubra, sed caule recto, foliolisque tribus extimis confluentibus ex petiolo dilatato differt.

Habitat in Malabarria. ♀.

h. *I. azoricum. Der azorische J.*

Foliis oppositis ternatis.

Habitat in India. ♀.

3. *I. fruticans. Der standige J.*

Foliis alternis ternatis simplicibusque, ramis angulatis.

Habitat in Europa australi et toto Oriente. ♀.

4. *I. odoratissimum. Der wohlriechendste J.*

Foliis alternis obtusis ternatis pinnatisque, ramis teretibus.

Habitat in India? ♀.

18. *LIGUSTRUM. HARTRIEGEL.*

Charact. essent.

Calyx quadridentatus. Corolla quadrifida. Bacca bilocularis. Semina geminata.

Charact. nat.

CAL Perianthium monophyllum, vix tubulatum, minimum, ore quadridentato.

COR. monopetala infundibuliformis. Tubus cylindraceus, calyx longior. Limbus quadripartitus, patens, lacinii ovatis.

STAM. Filamenta duo opposita, filiformia. Antherae erectae, extra tubum.

PIST. Germen superum subrotundum. Stylus brevissimus. Stigma bifidum, crassiusculum.

PERIC. Bacca subglobosa, nitida, bilocularis.

SEM. Plerumque geminae in singulo loculamento; hinc convexa, inde angulata.

L. vulgare. Der gemeine Hartriegel.

Foliis lanceolatis obtusis.

Habitat in Europa, collibus glareosis, ad sepes. ♀.

19. PHILLYREA. WELSCH LINDE.

Charact. essent.

Calyx quadridentatus. Corolla quadrifida subrotata. Bacca monosperma.

CL. GAERTNER, pericarpium *Pbillyreae* drupam bilocularem vocans, erro-
neum LINNAEI characterem generis essentiale a seminum numero desumtum judicat;
„constantissime enim,” inquit, „duo adsunt loculamenta, quare etiam naturalis seminum
nummerus non alias, quam binarius.” de Fruct. et Sem. II. p. 71. t. 92.

Charact. nat.

CAL Perianthium monophyllum, minimum, quadridentatum, persistens.

COR. monopetala, subrotata. Tubus vix ullus. Limbus quadriparticulus, lacinialis revolu-
lutis, ovatis, acutis.

STAM. Filamenta duo, opposita, brevia. Antherae erectae, vix exsertae.

PIST. Germen superum, subrotundum. Stylus simplex, longitudine staminum.
Stigma crassissimum.

PERIC. Bacca globosa, glabra, unilocularis. LINNE.

PERIC. Drupa supera, baccata, ovato-globosa, stigmate globuloso terminata, nigra.
Cortex carnosus, tenuis. Putamen chartaceum, tenuissimum, album, biloci-
lare. GAERTNER I. c.

SEM. Solitaria, uno saepius abortante, ovata, supra leviter acuminata, hinc convexa,
inde planiuscula aut angulata, rugosula, spadiceo - rufescens. Idem.

1. Ph. *angustifolia*. *Die schmalblättriche* w. L.

Foliis linearis - lanceolatis, integerrimis.

Habitat in Italia, Hispania. §.

2. Ph. *latifolia*. *Die breitblättriche* w. L.

Foliis ovato - cordatis serratis, terris.

Habitat in Europa australi. §.

20. OLEA. OELBAUM.

Charact. essent.

Calyx quadridentatus. Corolla quadrifida, lacinialis subovatis. Drupa putamine osco
subdispermo.

Charact. nat.

CAL. Perianthium monophyllum, tubulatum, parvum: ore quadridentato, erecto,
deciduum.

COR.

COR. monopetala, subcampanulata. Tubus cylindraceus, longitudine calycis. Limbus quadripartitus, lacinii subovatis.

STAM. Filamenta duo, opposita, subulata, brevia. Antherae erectae.

PIST. (quod quidem in tabula nostra non satis distincte exprimitur.) Germen superum subrotundum. Stylus simplex, brevissimus. Stigma bifidum, crassiusculum, lacinii emarginatis.

PERIC. Drupe elliptico-globosa, glabra; putamine osseum biloculari, dispermo, vel abortu saepe monospermo. (Constanter semen alterum abortiri contendit cl. GAERTNER.)

1. O. europaea. *Der Europaeische Eelbaum.*

Foliis lanceolatis.

Habitat in Europa australi. ♀.

2. O. capensis. *Der Capische Eelbaum.*

Foliis ovatis.

Habitat ad Cap. b. Spei. ♀.

22. SYRINGA. SPANISCHER HOLLUNDER.

Charact. essent.

Calyx quadridentatus. Corolla quadrifida, tubo elongato. Capsula supera bilocularis, bivalvis.

Charact. nat.

CAL. Perianthium monophyllum, parvum, vix tubulatum, quadridentatum, erectum, persistens.

COR. monopetala, infundibuliformis. Tubus elongatus, validus. Limbus quadripartitus, lacinii ovatis, concavis, patentibus.

STAM. Filamenta duo brevissima. Antherae parvae, oblongae, erectae, intra tubum corollae.

PIST. Germen superum, oblongum. Stylus filiformis. Stigma bifidum crassiusculum.

PERIC. Capsula ovato lanceolata, lenticulari compressa, bilocularis, bivalvis. Valvulae navicularies. Dissepimentum valvis contrarium.

SEM. in singulo loculamento gemina, ovato oblonga, compressa, membranaceo marginata.

1. S. vulgaris. *Der gemeine blaue spanische Hollunder.*

Foliis ovato cordatis.

Habitat versus Persiam. Etiam Helvetiae indigenis adnumerat HALLERUS. N. 351. ♀.

2. *S. persica laciniata.* der spanische Petersilienblättr. Hollunder.

Folis lanceolatis integris dissectisque.

Habitat in Persia. ♀.

21. *CHIONANTHUS. SCHNEEBLUME.**Charact. essent.*

Calyx quadridentatus (4 - 6. fida scopolii) Corolla quadripartita (4 - 8. fida scopolii) laciniis longissimis. Drupa putamine striato uniloculari. GAERTNER.

Charact. nat.

CAL Perianthium monophyllum, breve, quadridentatum, erectum, persistens.

COR monopetalum. Tubus brevissimus. Limbus quadripartitus, laciniis linearibus, erectis, acutis, obliquis, longissimis.

STAM. Filamenta duo (2-4 scopolii) brevissima, tubo inserta; antherae subcordatae erectae.

PIST. Germen superum, ovatum; Stylus unicus, brevis. Stigma obtusum, trifidum.

PERIC. Drupa obovata, glabra. Putamen osseum, tenue, extus striis sex vel octo elevatis filiformibus notatum, intus glaberrimum, uniloculare, evale, monospermum. GAERTNER.

Ch. virginica. Der Virginische Schneebbaum.

Pedunculis trifidis trifloris.

Habitat in America septentrionali. ♂.

1026. *FRAXINUS. ESCHBAUM.**Charact. essent.*

Hermaphrodit: Calyx nullus, vel quadripartitus. Corolla nulla, vel tetrapetala. Stamina duo. Pistillum unicum. Pericarpium lanceolatum, uniloculare, monospermum.

Feminei ut in priori. Pistillum unicum.

Charact. nat.

Hermaphrodit:

CAL nullus, aut Perianthium monophyllum, quadripartitum, erectum, acutum, parvum. COR nulla, aut petala quatuor, linearia, longa, acuta, erecta.

STAM. Filamenta duo erecta, corolla breviora. Antherae erectae, oblongae, quadrivalvae.

PIST. Germen ovatum, compressum. Stylus cylindraceus erectus. Stigma crassiusculum bifidum.

PERIC. Capsula ovatooblonga, supra foliacea, unilocularis; altero loculamento per maturitatem oblitterato. GAERTNER.

SEM. unicum, in fructu maturo, magnitudine et figura cavitatis capsulae. GAERTNER.

Feminei.

CALYX.]	
COROLLA.		ut in Hermaphrodito.
PISTILLUM.		
PERICARPIUM.		

SEmen.

1. Fr. excelsior Femina.
2. — — — Hermaphroditus. } *Die bobe Esche.*

Foliolis serratis, floribus apetalis.

Habitat in Europeae sylvis, sepibus, collibus. §.

3. Fr. americana. *Die americanische Esche.*

Foliolis integerrimis, petiolis teretibus.

Habitat in Carolina, Virginia. §.

4. Fr. Ormus. *Die Manna - Esche.*

Foliolis serratis, floribus corollatis.

Habitat in Europa australi. §.

230. BRUNFELSIA. BRUNFELSIE. ex PLUMIER nov. plant. Americ. gen. p. 12. t. 22.

Charact. essent.

Calyx quinquedentatus. Corolla infundibuliformis, longissima. Bacca unilocularis, polysperma.

Charact. nat.

CAL. Perianthium monophyllum, campanulatum, quinquedentatum, obtusum, minimum, persistens.

COR. monopetala, infundibuliformis. Tubus longissimus subincurvus. Limbus planus, quinquefidus, lacinialis subaequalibus, obtusus.

STAM. Filamenta quatuor, brevissima, quorum duo paulo altiora ex ore tubi prominent. Anthere oblongae erectae.

PIST. Germen ovatooblongum, parvum. Stylus filiformis, longitudine tubi. Stigma crassiusculum.

PERIC. Capsula extus baccata, globosa, unilocularis, bivalvis.

SEM. plurima, compressa, hinc convexa, inde angulata, punctato scabra. Receptaculum fundo capsule admotum, paleaceum: paleis condumatis, apice subulatis, semina distinguenter. SCHREBER.

Pericarpium Brunfelsiae, Bacca a LINNAEO dictum, qualis etiam figura nostra ex PLUMIERIO petita repreaesentatur, ad Capsulas referendum esse statuit cl. SCHREBERUS, cum scilicet sutura distincta a vertice ad basin determinate dehiscentia observasset.

B. americana. *Die americanische B.*

Flore albo, fructu croceo molli. PLUMIER. L. c.

Habitat in America meridionali. ♀.

T A B U L A III.

PIPERITAE. PFEFFERKRAEUTER.

Flores, fere omnibus, apetalii. Calyx plerisque spathaeformis universalis florum plurium, monophyllus, altero latere hians, receptaculum elongatum, clavatum, seu spadix floriferum involvens; nonnullis calyx partialis. Pericarpia baccata, semine unico aut pluribus. — Folia simplicia, alterna, saepe vaginantia.

42. PIPER. PFEFFERBAUM.

Charact. essent.

Spadix simplex, filiformis, floribus tectus. Calyx nullus (monophyllus, ore tridentato MILLER Illustr. Syst.) Corolla nulla. Antherae duae oppositae, ad basin germinis. Bacca monosperma.

1. P. nigrum. *Der gemeine P. ex Hort. Malab. VII. t. 12.*

Foliis ovatis subseptemnerviis glabris, petiololis simplicissimis.

Habitat in India. ♀.

Piperis nigri et albi fructus F 1. et F 2. delineati, sunt baccæ immaturæ integræ aut decorticatae, in officiniis venales.

2. P. longum. *Der lange P. ex Hort. Malab. VII. t. 14.*

Foliis cordatis, petiolatis sessilibus.

Habitat in India. ♀.

3. P. aduncum. *Der krummgebogene P. ex PLUMIER Plantes de l'Amérique t. 77.*

Foliis ovatolanceolatis, nervis alternis, spiculis uncinatis.

Habitat in Jamaica.

4. P. rotundifolium. *Der rundblättrichte P. ex PLUMIER Plantes de l'Amérique. t. 69.*

Foliis

Foliis orbiculatis solitaris carnosis, petiolatis.

Habitat in America calidiore.

5. *P. trifolium.* *Der dreyblättrige Pf. ex PLUMIER. L c. t. 68.*

Foliis ternis subrotundis.

Habitat in America aquinoctiali.

6. *P. pellucidum.* *Der durchsichtige Pf. ex LINNAEI Hort. Clifft. t. 4.
unde floris quoque lente visi cum antheris duabus ad latera germinis icon
fig. 6° expressa videtur.*

Foliis cordatis petiolatis, caule herbaceo procumbente.

Habitat in America calidiore ♂.

7. *P. umbellatum.* *Der Schirmförmige Pf. ex PLUMIER. L c. t. 73.*

Foliis cordatis subrotundis, acutis, venosis, spicis umbellatis.

Habitat in Domingo.

414. SAURURUS. MAEUSESCHWANZ - PFEFFER.

Charact. essent.

Flores in amentum digesti. Calyx monophyllus, coloratus, persistens. Corolla nulla. Filamenta capillaria, elongata. Baccæ quatuor, monospermae.

S. cernuus. *Der niedergebogene Mäuseschwanz - Pf.*

Foliis cordatis petiolatis, amentis solitariis recurvis.

Habitat in Virginia. ♀.

521. PHYTOLACCA. LACKAMARANTH. KERMESBEERE.

Charact. essent.

Calyx pentaphyllum persistens. Corolla nulla, nisi calycem velis. Stamina octo ad viginti. Styli octo ad decem. Baccæ orbicularis octo ad decem - locularis; loculis monospermis.

Charact. nat.

CAL Perianthium pentaphyllum, foliolis coloratis, subrotundis, concavis, patentibus,
apice inflexis, persistentibus. (Sub corollæ littera, B.)

COR nulla, nisi calycem velis.

STAM Filamenta 8 s. 10 s. 20 subulata, corollam aequantia. Antheræ subrotundae,
laterales.

b. Sunt et separati generis partes fructus singularis, cum exterriti magnitudine, non auctio, neque distincte representantur
tabela 24. et t. 36. MILLERI Illustr. Syst. Secund.

PIST. Germen orbiculatum, depresso, 10 - sulcatum, torulosum, Stylis 8 s. 10 abbreviatis, patenti - reflexis; Stigmata simplicia, persistentia.

PERIC. Bacca orbiculata, depresso, sulcis decem in totidem tubera distincta, umbilicata, 10 - locularis.

SEM. solitaria, reniformia, glabra.

1. Ph. icosandra. *Die zwanzig männige K.*

Floribus icosandris, decagynis.

Habitat in Malabarica. ♂. ♀.

2. Ph. decandra. *Die zehn männige K.*

Floribus decandris, decagynis.

Habitat in Virginia, in Helvetia. ♀.

392. ACORUS. *KALMUS.*

Character. essent.

Spadix subcylindricus flosculis tectus. Calyx hexaphyllus. Corolla nulla. Stylus nullus. Capsula trilocularis.

Character. nat.

Spadix ex scapo foliaceo egrediens subcylindricus, simplicissimus, floribus densissime aggregatus.

CAL. Perianthium hexaphyllum, foliolis concavis, truncato - obtusis, coloratis. (Sub corollae littera, B.)

COR. nulla, nisi calycem velis.

STAM. Filamenta sex linearia, foliolis calycinis opposita et subaequalia. Antherae parvae, didymae, terminales, adnatae.

PIST. Germen gibbum turbinatum, vertice obtuse - conico. Stylus nullus. Stigma punctum prominens.

PERIC. Capsula hexagona, trilocularis.

SEM.

A. Calamus. *Der gemeine Calmar.*

Scapi mucrone longissimo foliaceo.

Habitat in fossis, ad ripas. ♀.

393. ORONTIUM aquaticum. *VIRGINISCHE ZEHRWURZ.*

Foliis lanceolato - ovatis.

Habitat ad scaturigines et in paludibus Virginiae, Canadæ. ♀.

915. ARUM ARON. ZEHRWURZ.

Charact. essent.

Spatha monophylla, cucullata; spadix clavatus, inferne femineus, medio masculus, supra nectariferus?

Charact. nat.

CAL. Spatha monophylla, maxima, oblonga, basi convoluta, apice connivens, ventre compressa, interne colorata.

Spadix clavatus, simplicissimus, spatha brevior, coloratus, inferne germinibus cinctus, marcescens supra germina.

COR. nulla.

Nectaria? basi crassa, desinentia in cirrhos filiformes, duobus ordinibus e medio spadice egredientia.

STAM. Filamenta nulla. Antherae plurimae sessiles, tetragonae, cirrorum dupliciti ordinis interjectae, spadici adnatæ.

PIST. Germina plurima, basin spadicis vestientia, infra stamina collocata, obovata. Styli nulli. Stigmata villis barbata.

PERIC. Baccae totidem quo germina, obovatae, subangulatae, ad verticis scrobiculum quadri- vel penta - colles, uniloculares.

SEM. duo, reliquis abortientibus, ovato - globosa, mucronata, rugosula.

1. A. maculatum. *Das gemeine fleckigte A.*

acaule; foliis hastatis, integerrimis; spadice clavato.

Habitat in Europa australiore. ♀.

2. A. Dracunculus. *Das Schlangenkraut.*

acaule; foliis pedatis: foliolis lanceolatis, integrifinis, aequantibus spatham spadice longiorem.

Habitat in Europa australi. ♀.

3. A. triphyllum. *Das dreyblättrichtige A.*

acaule; foliis ternatis, floribus monoicis.

Habitat in Virginia, Brasilia. ♀.

4. A. tenuifolium. *Das schmalblättrichtige A.*

acaule; foliis lanceolatis, spadice setaceo declinato.

Habitat in Dalmatia, Romae, Monspelii, Oriente. ♀.

5. *A. arisarum*. *Die Mönchskappe.*

acule; foliis cordatis oblongis, spathae apertura ovata.

Habitat in Mauritanie, Italiae, Lusitaniae, Hispaniae, Galloprovinciae nemoribus.

Spatha superne integra, subinflexa; inferne integra, nec convoluta.

6. *A. proboscideum*. *Das Rüssel-förmige A.*

acule; foliis hastatis. Spatha declinata filiformi - subulata.

Habitat in Appenninis.

919. *ZOSTERA*. *MEERBINSE.*918. *POTHOS*. *ARON - MISTEL*

1. *P. latifolius?* *Der breitblättrige Ar. M.* Adpendicis arborum species altera, ex RUMPH. Herbar. Amb. 5. t. 181.

2. *P. scandens*. *Der kletternde Ar. M.* Adpendicis duplo folio species secunda. RUMPH. Herbar. Amb. 5. t. 184.

petiolis latitudine foliorum, caule radicante.

Habitat in India. 5.

617. *CALLA*. *WASSER - ARON.*1. *C. palustris*. *Das Sumpf-W. A.*

Foliis cordatis, spatha plana, spadice undique hermaphrodito.

Habitat in Europae borealis paludibus.

2. *C. aethiopica*. *Das Mohrenländische W. A.*

Foliis sagittato - cordatis, spatha cucullata, spadice superne masculo.

Habitat in Aethiopia.

Per errorem littera F designando fructui dicata, superiori spadice parti, staminiferae, apposita est.

916. *DRACONTIUM*. *SCHLANGEN - ARON.*1. *D. pertusum*. *Das durchbohrte Schl. A.*

Foliis pertusis, caule scandente.

Habitat in America meridionali. 5.

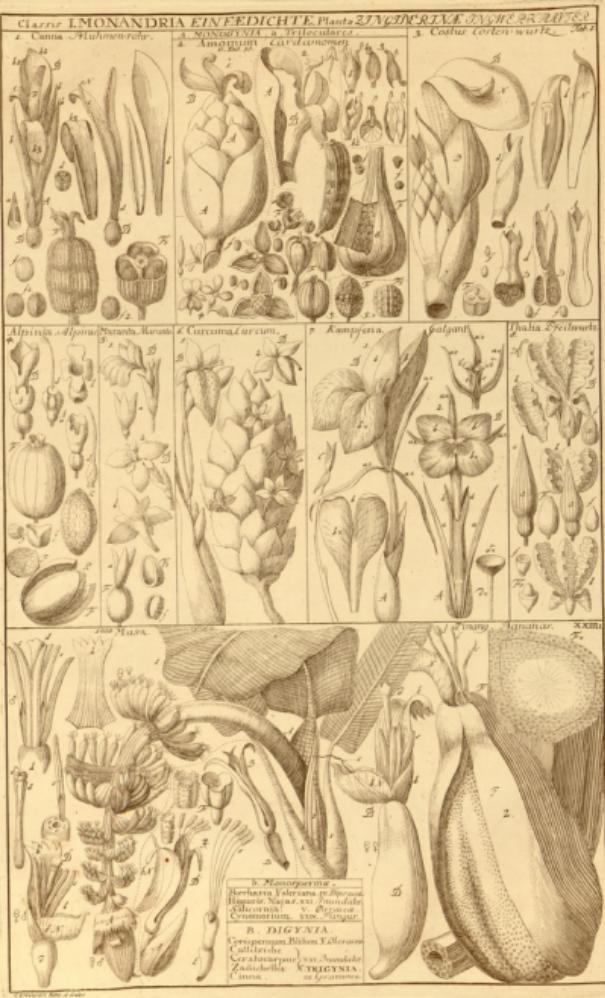
2. *D. foetidum*. *Das stinkende Schl. A.*

Foliis subrotundis, concavis.

Habitat in Virginiae, Carolinae aquis. 2.

TABU-

Clavis II. DIANDRIA *PIPERITÆ* *PEPEROMIÆ* *C. Triandra* *PIPERITÆ* *PEPPEROMIÆ*

A. MONOGYNIAE. a. Gaudily irregularis. 3. Aspergiformis sp. Veronica ex Tertaria ex Galatia. 3. Pinguicula ex Urticina
b. Gymnadenia ex Verbenaria Lycopis. Anaphelium ex Ziziphora ex Monardae. Rosmarin.
c. Salvia ex Danica. 3. Collomia ex Dianthus ex Eriogonum. 3. Mentha ex Aggregata.

B. DIGYNIAE. a. Anthoxanthum ex Gramma. 4. Butomus ex Cyperophylloides

